

al
10 jaar
dezelfde
Minnaar

*uitgegeven ter gelegenheid van het tienjarig bestaan van
Café De Minnaar van de Rozenstraat*

*Kleine Rozenstraat 64-66
9712 TN Groningen
050-3136717
www.deminnaar.nl*

*samenstelling: Anja Wassenaar en Klaas Hofstra
kopiëren/afwerken: CopyRight*

*niets uit deze bundel mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt,
op welke wijze dan ook, zonder toestemming van de afzonderlijke schrijvers*

© 7 oktober 2006 de verschillende auteurs

De Minnaar

De Minnaar mag dan tien jaar bestaan, op het adres Kleine Rozenstraat 66 is al veel langer een café gevestigd. Het lijkt er zelfs op dat er dit jaar een dubbel jubileum kan worden gevierd: 10 jaar De Minnaar en 120 jaar café!

Net als nu, was de cafébaas toen een vrouw. Ze heette Renske Bart, geboren in de stad in 1847 en er in 1895 overleden. Haar moeder Jeltje Bart-Rijkholt had in het pand een winkel en Renske stond, net als een oudere zus, aanvankelijk in het bevolkingsregister ingeschreven als 'naaister'.

Nadat moeder Jeltje in 1885 is overleden, verandert er wat. Bij de volgende volkstelling - van 1890 - staat Renske ineens genoteerd als hoofdbewoonster, met als beroep 'tapster'.

Na het overlijden van Renske Bart, wordt het café gerund door Jochem Wolthekker en daarna door diens weduwe Grietje Wolthekker-Angerman. De jongere zus Henderika Angerman en haar in Leeuwarden geboren man Hendrik Dijkstra hebben er van 1917 tot 1923 zelfs een 'hotel-café-restaurant'.

De volgende eigenaar Geert Otto voegt in 1929 het in 1890 gebouwde winkelpand van nummer 64 toe. Hij laat de boel verbouwen, waarbij nummer 66 wordt verhoogd en vernieuwd en een slijterijgedeelte krijgt.

Na zijn zoon Kornelis komt in 1969 J. Woltman en tien jaar later maakt Henk Tamis er Café De Bascule van. Voor ouderen nog een bekende klank, maar opvolger De Minnaar is meer dan dat. Dat is in de stad inmiddels een begrip!

Beno Hofman

Wieners winst

Hermans had geantwoord:
U kunt nog veel leren.
Later: Wiener is een talent.

Wij openen de nacht
in Het Paard van Troje.
Ménage à trois.
Een en een is drie.
Bezonen rood kleurt ons gesprek.

De man die schreef:
Ook ik ben een mens,
zij het met tegenzin,
spreekt warmer dan verwacht.
Hij peilt de diepte
van haar glas.

Spilsluizen.
Deemoedig buigen wij.
Burcht van Hermans,
hoekig als hij.

Café De Minnaar.
Hij? Ik? Wij?

Achter een gevel als ieder ander
- maar nu niet meer -
schaken wij - loom ligt ze vrouw te zijn.
De dame valt.
Wiener wint.

Rense Sinkgraven

Bliksem

de raadselgast
die naadloos met
zijn hoeken om
mijn rondingen heen past
houdt zich op in
het donker van de gang
zijn oor tegen mijn deur
tot ik de hoop heb opgegeven

hij strijkt de kreukels uit zijn jas
planken kraken onder zijn gewicht

het is als met zwarte enveloppen
op de deurmat: ik zal het meteen weten
nog voor hij zich heeft voorgesteld
liggen we ineengeregen
op de koude vloer
we spreken niet
we zweten.

Anneke Claus

Stel

stel je voor
een terras
uit de wind
achter glas

sigaret
potje bier
jij mijn lief
altijd hier

Jos Rietveld & Klaas Knillis Hofstra

Na vertrek uit café de minnaar

om weer de prettige chaos van een studentenhuis te aanschouwen
om de nietszeggende vakantiefoto's met breed lachende vriendinnen
om overweldigend te bluffen met sterke verhalen en wapenfeiten uit mijn tijd
om te ontdekken dat mijn lijf ouder is dan dat van een negentienjarige

om vloog de nacht van duizend en één en veel van hetzelfde

een beetje zeg maar ik lam zij het meisje van de slijterij ofwel de rituele
slager ik het zwijn zij mijn parel ik de ap zij jane die toch liever tarzan
verkiest ik de leeuw zij belle ofwel een hertje ik een oude dronken man
zij een jong ding een aantrekkelijke vrouw met een soort monster
van frankenstein aan haar zij weet ik veel ik was te bezopen

de nacht vloog om

er worden teveel woorden vuilgemaakt aan zoektochten schaduwen
zichtbare mystiek onzichtbaar verlangen en nooit over het kraken
van chips met de tanden en het vermalen ik ga meer gedichten schrijven
over het kraken en vermalen van chips na het vrijen ging mijn licht uit

vloog de nacht om

's ochtends gewekt door arbeiders die op het dakterras moesten zijn
vrolijk lachend om mijn onverhulde kater in blote kont
het scharminkelmokkeltje naast me en de gebruikte condooms
voor hen was het ook een vreemd huis

om de nacht vloog de o de o van overheerlijk omvliegende nacht
mopperloos een goddelijke draaikont modderloos

nog één sms-je heb ik van haar gekregen
je wordt geen vader
nog niet

...het begon te stromen

Daniël Dee

Vertrek

omdat woorden de vorm van een wolk
en de zon het gezicht van je vrouw
kan veranderen

spel je de deur
van de knop
tot de lijst

met je ogen
met je handen
met je mond

je staat stil
bij de sloffen
naast de tafelpoot

trekt de leesbril van je hoofd
en legt hem in de boekenkast

het bed dat vannacht
nog geen graf zal zijn

roept

je mag er om vragen

vouw je armen open
loop de trap op

en laat je voorover vallen

Tsead Bruinja

Poëzie

Poëzie moet nergens
over gaan. Alleen,
stel je voor dat
je verlaten wordt

door je grote liefde;
die van de kleine
woorden, van kiekeboe.
Dan is het soms nodig

om zwarte bloemen
te laten groeien
onder de palm
van je schrijfhand,

van je kushand,
van je knijphand,
je streefhand, je
vijfvingerige hand,

op het tafelblad
je werkloze hand,

op de muur een
schaduwolifant

die doet denken
aan de diertuin,
aan de bloemen
in de vlindertuin,

aan de vlinders
op een orchidee,
een welhaast zwarte
orchidee, zo licht,

zo bijna niet meer
echt, zo weerzinwekkend
aantrekkelijk als
een gedicht zijn kan.

Daar gaat het
dan over, in een
oerwoud van kleine
woorden, kiekeboe.

Ronald Ohlsen

Minnaar

daar
was het
dat ik jou
vond en wist
wat jij ook wist
wat verder niemand wist
hoefde te weten

je hand lag
voorzichtig op mijn been
heel stil
het brandde
dwars door stoffen

daar vond jij mij
en ik vond jou
ook lief

Anja Wassenaar

De minnaar van de Kraneweg

Eerst had ik een leuke vriendin. Maar toen ging de telefoon. We moesten praten, zei ze, want ze wilde 'vooruit in het leven'. Ik legde de hoorn op de haak en dacht: met mij kun je bijna alle kanten op, maar vooruit blijft gewoon lastig. En ik dacht er achteraan: mooi zo, dit grapje zal morgen het ijs wel breken, de lucht wel klaren. Alles zou zo'n vaart niet lopen.

De volgende dag in het restaurant lokte ik haar uit om haar uitspraak te herhalen. Toen ze was uitgesproken, begon ik enthousiast aan mijn grapje, maar werd helaas halverwege onderbroken. Een beetje verongelikt zei ik dan ook: 'Ik ben halverwege een grapje.' En met een schokje kwam de angst dat ik mezelf had omschreven.

Ik probeerde mijn nieuwe inzicht te verbergen, maar mijn vriendin had het schokje gezien; het schokje was niet onopgemerkt gebleven. Ik verwachtte dat ze zou zeggen: 'Halverwege een grapje, ja, dat ben jij ten voeten uit.' Maar ze zei niets. Ze keek alleen maar.

Ik had al een paar weken geen leuke vriendin meer toen opnieuw de telefoon ging. Ging het goed met mij? Nee? Moest ik dan geen verhaal schrijven over internetdating? Het was leuk, iedereen kon zo een paar namen noemen van mensen die zich een bevredigende relatie van het internet hadden geplukt.

Zelf geloofde ik niet zo in dat afgestem van persoonlijke voorkeuren. Aan de andere kant: wat was er tegen een nieuwe grote liefde? Ik dacht: al een tijdlang doe ik dingen voor verhalen, het werd tijd voor de verhalen om iets terug te doen.

Ik schreef me in bij OneHello; een paar weken later al had ik een eerste date.

Hester en ik zouden elkaar om zes uur treffen in Café De Minnaar aan de rand van het Noorderplantsoen van Groningen. Precies zoals het hoorde, kwam Hester tien minuutjes te laat. Ik zoende haar ter begroeting op de wangen, zodat haar uitgestoken hand een beetje ongelukkig tussen ons en haar tassen terecht kwam. Ze wreef er even over toen ik haar twee vrije krukken bij de deur wees. Ze ging zitten en keek een beetje pipsig naar de vloer rond haar kruk. Zat ze wel goed? Ja, redelijk. Niet teveel op de tocht? Nee, dat ging wel. 'Goed,' zei ik. 'Zit je al lang op OneHello?'

Aan anderhalf jaar datingsite had Hester twee relaties overgehouden. De eerste ging uit toen ze erachter kwamen dat ze niet verliefd waren, de tweede omdat Hester weigerde bij hem in Helmond te komen wonen. Omdat ze ook al een paar leuke vriendschappen had gemaakt, had Hester 'zoiets van ik ga er lekker mee verder.' 'Ja,' zei ik. Daar kon ik me wel iets bij voorstellen. 'En weet je nog waarom je je destijds bij OneHello hebt ingeschreven?'

Ze liet haar blik in haar schoot vallen en hief die vervolgens langzaam naar me op. 'Vanwege Bob,' zei ze zacht. 'Toen Bob het na vier jaar had uitgemaakt, heb ik me ingeschreven.' 'Ojee,' zei ik. 'Dat vond je zeker niet zo leuk?' Ze schudde haar hoofd. 'Nog steeds niet. Als ik hem ergens zie fietsen, kan ik er

's nachts niet van slapen. Ook al weet ik dat Bob en ik totaal niet bij elkaar passen.'

Bob dronk namelijk, vertelde ze. Bob blowde. Hij liet de afwas staan, zette de elektrische tandenborstel nooit in het houdertje terug. Bob kon alleen maar over zichzelf praten. Bijna elk gesprek liep uit op ruzie. Ze had steeds het gevoel gehad dat hij iets in haar ondermijnde. Eén keer, dat mocht ik dan ook wel weten, had hij haar zelfs een stomp gegeven. En hij wilde geen kinderen, Bob. Tenminste: de eerste paar jaar nog niet. En toch, zei ze. Toch zou ze waarschijnlijk nooit meer zo'n grote liefde tegenkomen.

'Het komt wel goed,' zei ik, en stond op om sigaretten uit de automaat te gaan halen. 'Iemand zoals jij vindt vast wel iemand met wie je vooruit kunt.'

Toen ik terugkwam, zat Hester met gebogen hoofd aan de bar. Ze had hoofdpijn gekregen, zei ze, van haar eigen gekakel. Ik bestelde een glaasje water voor haar en vroeg: 'Wat zijn eigenlijk de codes van zo'n eerste date?' 'Als twee mensen het gezellig hebben,' zei ze, 'dan kunnen ze bijvoorbeeld nog iets gaan eten.'

'En als je het eerst een beetje op je wilt laten inwerken?'

'Dan gaan we,' zei ze. 'Ik ben blij dat je zo eerlijk bent.'

We rekenden af, gingen naar buiten en namen afscheid. In het Noorderplantsoen rook het naar grapjes die nodig moesten worden afgemaakt.

Peter Middendorp

Alweer te laat heb ik je verlaten
Je verleiding werd niet minder
Mijn lust alleen maar groter

Zoals bij al mijn tijdelijke liefdes
Vrees ik de lengte van de nachten
En altijd komt de zon op voor het slapengaan

Na dorstige dromen ontwaak ik
Ik heb mijn minnaar niet meer lief
Wederom teveel genoten en weg is het genot

Isabelle Blaes

Anja

ik kwam
ik zag
zij overwon

o
de minnaar
van de rozenstraat
te zijn

Klaas Knillis Hofstra

De minnaar/minnares

kroegpraat

- met excuses aan alle barkeepsters (m/v) op de gehele wereld

wat ik niet geven zou
om al
was het maar één
keer haar borsten in handen om
één keer haar komende grimas mag
ik een bier en
een jonge jenever met
ijs geen ketel één
dus toen ik

resultaat van maanden
lang de blaren
op mijn tong
lullen in de
hoop op haar
tong mijn nee niet blaar
toen ik
haar eindelijk
zover had
haar man
een weekend

haar man
te laten
om met mij

in een hotelkamer
compleet met
privé-sauna
drie nachten all-in
en ik in-all
zag ik
al in al
mijn dromen
ik haar
man lekker is
een weekend lang

toen bleek
op locatie haar
idee nog een bier en een jonge jenever
graag met ijs geen
ketel één van favoriete weekend
saam tot mijn geringe
vreugde in volle bekleeding
eindeloos doorstappen op het strand
te zijn om uit te waaien

Karel ten Haaf

Ze zijn schaars
Kroegjes zoals deze
Mannen zoals ik
Èchte minnaars

Harry Zijlstra

Café in de Rozenstraat

Het verhaal over koeienprenten
die zij kochten bij de boer.
Een boekverkoper geeft een rondje,
de veilingmeester zoent glazen.

De drukte is een zomer op de hoek
van twee rustige straten,
houten tafels onder een boom.

Het lied gezongen door de
cabaretier een blues aan de bar.
Kijk over het terras, een buurtkat
vlucht met kaas in zijn bek,
een dame zoent haar eigen tenen.

Het is woensdag, een avond
buiten het centrum in de oude buurt.

Kasper Peters

Onder een Gronings café

Het luik is open. Het toont een afgebrokkelde muur en verspreidt een mufte kelderlucht. De bardame daalt de trap af en rommelt in de mysterieuze krochten van het café. Blikken volgen haar, totdat ze uit het zicht verdwijnt en de fantasie het overneemt. Wat zit er onder de planken waartussen het bier sijpelt en de peuken stiekem worden uitgetrapt? De bardame komt altijd boven met lege handen - of hooguit een paar flesjes tonic.

Zelf droomde de barvrouw ooit dat er een orka in de kelder zwom, om onduidelijke redenen gevangen onder een Gronings café. Het leek een vriendelijk exemplaar, lang niet zo dreigend als dat uitpuilende gezicht dat gevangen zit in de muur en je constant verwijtend aankijkt.

Om het luik te kunnen openen, hebben de gasten stoelen en tafels aan de kant geschoven, glazen opgetild en gevallen jassen afgeklopt. Het openen van het luik gebeurt minstens een keer per avond, als een vooraf bepaald moment van herschikking, een welkome breuk in een vastgelopen gesprek, hèt moment om rond te kijken. Het luik verleent vrijheid.

Meer actie is er niet. Alleen dat luik. Het café danst niet, vermaakt niet, gokt en flippert al jaren niet meer: het café zit en praat. Er zijn avonden dat iedereen het woord voert, over oorlogsvoering in de oudheid of de twaalfde week van de zwangerschap - dat maakt niet zoveel uit. Andere dagen spreken slechts klaverjaskaarten en puzzelende pennen. De piano gaat zwijgend gebukt onder lampjes, ondefinieerbare objecten en gescheurde dozen met stukgespeelde spelletjes.

Dit café blijft altijd hetzelfde. Het ruikt hetzelfde; hoe hard de afzuigers ook tekeer gaan. Het klinkt hetzelfde; wat de barkeeper ook draait. Het oogt hetzelfde; hoeveel lagen verf de muren ook krijgen. Uiteindelijk wint de berenburg met ijs het hier altijd weer van jägermeister, sherry en zoete witte wijn.

Elke avond gaat het luik open. En daaronder zwemt een vriendelijke orka.

Maaïke Borst

Inhoud

Beno Hofman	De Minnaar	2
Rense Sinkgraven	Wieners winst	3
Anneke Claus	Bliksem	5
Jos Rietveld & Klaas Knillis Hofstra	Stel	6
Daniël Dee	Na vertrek uit café de minnaar	7
Tsead Bruinja	Vertrek	9
Ronald Ohlsen	Poëzie	11
Anja Wassenaar	Minnaar	13
Peter Middendorp	De minnaar van de Kraneweg	14
Isabelle Blaes	alweer te laat heb ik je verlaten ...	17
Klaas Knillis Hofstra	Anja	18
Karel ten Haaf	De minnaar/minnares	19
Harry Zijlstra	ze zijn schaars ...	21
Kasper Peters	Café in de Rozenstraat	22
Maike Borst	Onder een Gronings café	23

*de meeste teksten zijn speciaal voor deze gelegenheid geschreven,
enkele zijn eerder gepubliceerd*

*ter gelegenheid van
het tienjarig bestaan van
Café De Minnaar van de Rozenstraat*

al
10 jaar
dezelfde
Minnaar